

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu

Letno poročilo 2012
Povzetek

Evropska agencija
za varnost in zdravje
pri delu

***Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.***

**Brezplačna telefonska številka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2013

ISBN: 978-9240-063-7

ISSN: 1977-2599

doi: 10.2802/54929

© Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, 2013
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (agencija) je v težkih gospodarskih časih, ko so številne organizacije doživele zniževanje javnofinančne porabe, še naprej poudarjala pomembnost dobro organizirane varnosti in zdravja pri delu za podjetja vseh velikosti. Začela je gledati tudi naprej in razvijati večletni strateški program prihodnjega dela.

1 Zbiranje in analiza podatkov

Evropska opazovalnica tveganj

V letu 2012 se je končal prvi vodilni projekt agencije [Foresight](#), ki predvideva dolgoročnejsa tveganja, povezana s hitro rastočimi „zelenimi“ delovnimi mesti. Cilj projekta je spodbujati razpravo in nosilcem odločanja jasno pokazati posledice nekaterih ukrepov z razvijanjem možnih scenarijev glede na določen tehnološki razvoj ali družbene spremembe ter posledice teh sprememb za varnost in zdravje pri delu.

Končno [poročilo](#) in [povzetek](#) projekta z naslovom „Zelena delovna mesta ter varnost in zdravje pri delu: Predvidevanja novih in nastajajočih tveganj, povezanih z novimi tehnologijami, do leta 2020“ bosta objavljena v letu 2013.

Drug vodilni projekt agencije z naslovom [Evropska raziskava podjetij o novih in nastajajočih tveganjih \(ESENER\)](#) je prvič zagotovil sproti vpogled v obvladovanje nekaterih pomembnih tveganj na delovnem mestu v Evropi, zlasti psihosocialnih tveganj, kot so stres, povezan z delom, nasilje in nadlegovanje.

Središče pozornosti je zdaj na sekundarni analizi podatkov iz raziskave, o kateri so bila leta 2012 objavljena štiri poročila in [povzetek](#): „[Upravljanje varnosti in zdravja na delovnem mestu](#)“, „[Zastopanje delavcev ter posvetovanje z njimi o varnosti in zdravju pri delu](#)“, „[Upravljanje psihosocialnih tveganj pri delu](#)“, in „[Spodbude in ovire pri upravljanju psihosocialnih tveganj](#)“. Odobrena je bila druga raziskava ESENER, ki bo vključevala tudi manjša podjetja, kmetijski sektor in več držav.

Drug projekt, o katerem je agencija izdala poročilo, ima naslov „[Zaznavanje tveganj in obveščanje o njih glede nanomaterialov na delovnem mestu](#)“ in poudarja vrzeli v naši ozaveščenosti glede morebitnih tveganj pri delu z nanomateriali, ki so mikroskopsko majhni delci.

Nadaljevalo se je pripravljalo delo za uvedbo portala OSHwiki v letu 2013, ki bo vseboval podatkovno zbirko člankov o ključnih temah delovnega programa agencije.

Informacije o delovnem okolju

Med letom so bili objavljeni številni [praktični vodniki in informativni listi](#) v podporo [kampanji Zdravo delovno okolje 2012-2013](#) z naslovom „Partnerstvo za preprečevanje tveganj“. Med njimi sta bili dve publikaciji, pripravljene skupaj z Evropsko konfederacijo sindikatov (ETUC) in BUSINESSEUROPE, o [sodelovanju delavcev in vodilni vlogi vodstva](#) pri varnosti in zdravju pri delu. Poleg tega so v poročilu proučeni načini, kako lahko dobra praksa vodenja spodbuja boljše [obnašanje delodajalcev v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu](#), v študiji primera so obravnave [prakse sodelovanja delavcev](#), v drugi študiji pa so proučeni načini, kako lahko organizacije skrbijo za dobro [varnost in zdravje pri delu v svojih dobavnih verigah](#).

Začele so se tudi priprave za kampanjo za obdobje 2014-15, ki bo usmerjena na psihosocialna tveganja, zlasti na praktične rešitve in orodja, ki so na voljo za reševanje tega vprašanja. Agencija je leta 2012 izvedla raziskavo o nacionalnih informacijskih točkah, da bi ugotovila, kakšno podporo potrebujejo pri kampanjah. Rezultati raziskave so pomagali oblikovati produkte, ki se razvijajo za naslednjo kampanjo.

[Spletno interaktivno orodje za ocenjevanje tveganja \(OiRA\)](#) agencije je preprost in brezplačen način ocenjevanja tveganj zlasti za mikro in mala podjetja. Agencija je od uvedbe orodja OiRA leta 2011 nadaljevala z razvojem orodja, da bi bilo uporabniku še bolj prijazno, razvijala skupnost OiRA (z zagotavljanjem usposabljanja in namenske pomoči uporabnikom) ter spodbujala uporabo in prilagoditev tega orodja za določene industrijske sektorje. Agencija razvija nove module orodja OiRA za psihosocialna tveganja, vzdrževalna dela, povezana s tveganji, in pisarniško delo.

[Spodbujanje zdravja na delovnem mestu](#) vključuje prizadevanja delodajalcev, da presežejo izrecne obveznosti glede varnosti in zdravja ter pomagajo izboljšati zdravje delavcev.

Leta 2012 so bile objavljene publikacije o [Promociji zdravja med mladimi, promociji duševnega zdravja na delovnem mestu, vprašanjih družine in ravnotežju med poklicnim in zasebnim življenjem](#) in tudi e-dejstva v podporo mini kampanji ozaveščanja o tobačnem dimu iz okolja: „[Tobak: nasvet nekadilcem o vplivu na zdravje](#)“ in „[Tobak: nasvet delodajalcem o ustvarjanju nekadilskih okolij na delovnem mestu](#)“. Dokončana sta bila tudi dva pregleda literature o spodbujevalnih dejavnikih za [delodajalce](#) in [zaposlene](#) pri sodelovanju v shemah spodbujanja zdravja na delovnem mestu. Agencija je sodelovala tudi v strokovni skupini za spodbujanje zdravja na delovnem mestu, da bi ta projekt razširila na širši pristop k dobremu počutju na delovnem mestu.

Agencija je kot del projekta, ki poteka pod naslovom „[Vključevanje varnosti in zdravja pri delu v izobraževanje](#)“, objavila [informativne letake](#) in številne študijske primere (z naslovom „[Usposabljanje učiteljev za predavanja o preprečevanju tveganj – Primeri vključevanja varnosti in zdravja pri delu v programe usposabljanja](#)“) o dobri praksi pri usposabljanju učiteljev za varnost in zdravje pri delu in predavanjih o preprečevanju tveganj.

Agencija je leta 2012 začela s pripravami na pilotni projekt, vreden 2 milijona EUR, o varnosti in zdravju pri delu za starejše delavce, da bodo z njegovimi rezultati seznanili razvijalce politik in jim posredovali primere dobrih strategij in praks, ki starejšim delavcem pomagajo, da ostanejo čim dlje zdravi. Predvideno je, da bo projekt potekal do leta 2015.

2 Komunikacija, kampanje in promocije

[Kampanja Zdravo delovno okolje 2012-13](#) z naslovom „Partnerstvo za preprečevanje tveganj“ se je začela aprila v Bruslju. Osredotoča se na pomen sodelovanja vodstva in delavcev pri izboljšanju varnosti in zdravja na delovnem mestu. Sestanek partnerstva je bil v Bruslju s ciljem, da bi pomagali pridobiti uradne partnerje kampanje. Na njem pa je sodelovalo več kot 100 udeležencev iz širokega kroga organizacij. Agencija s paketom za pomoč evropski kampanji še naprej podpira nacionalne informacijske točke pri organizaciji njihovih prireditev za krepitev ozaveščenosti. Med [evropskim tednom varnosti in zdravja pri delu](#) v oktobru so potekale številne dejavnosti kampanje. Pridružilo se ji je rekordno število [86 uradnih partnerjev evropske kampanje](#), ki je znova podprta s priročnikom kampanje in vrsto brezplačnih [promocijskih gradiv](#), prevedenih v 24 jezikov. [Film](#) prikazuje priljubljeni lik iz risanke Napo, ki ga je razvil konzorcij Napo. Informacijsko gradivo za kampanjo prvič vključuje [aplikacijo za iPad](#), ki je že vzbudila veliko zanimanja. Na natečaj za [priznanje za dobro prakso](#) je prispelo približno 50 del.

Opravljen je bila druga [evropska javnomnenjska raziskava o varnosti in zdravju pri delu](#) o aktualnih vprašanjih, povezanih z delovnimi mesti, v kateri je sodelovalo 35 000 anketirancev iz 36 evropskih držav. Na rezultatih raziskave temeljijo številne dejavnosti agencije, vključno s posvečanjem pozornosti stresu, povezanemu z delovnim mestom.

Leto 2012 je bilo [evropsko leto aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami](#), v katerem je agencija dejavno sodelovala s posredovanjem informacij, kako delavcem pomagati ostati v dobri kondiciji, da bodo lahko delali dlje. To je vključevalo nov oddelek na spletni strani z naslovom [Starajoči delavci](#) in povezane članke „[Spodbujanje aktivnega staranja na delovnem mestu](#)“ in „[Delati bolje in dlje](#)“.

Agencija je sodelovala v [Svetovnem dnevu brez tobaka](#) z uvedbo [kampanje za ozaveščanje o „nekadilskih delovnih mestih“](#). Razvila je tudi novo orodje in druga gradiva, ki delodajalcem in delavcem pomagajo razumeti [nove piktograme o nevarnostih kemikalij](#), ki se postopno uvajajo v EU. Agencija je že četrto leto zapored podelila [filmsko nagrado Zdravo delovno okolje](#) na mednarodnem filmskem festivalu dokumentarnega in animiranega filma v Leipzigu ([DOK Leipzig](#))

Agencija je sodelovala v projektu, katerega namen je bil osnovnošolcem predstaviti osnovno znanje o varnosti in zdravju. [Pobuda „Napo za učitelje“](#) so različni vzgojni pripomočki za učitelje na spletu. Viri (vključno z načrti pouka in video posnetki so do zdaj na voljo v 7 jezikih) temeljijo na liku iz risanke Napo, ki na privlačen način pomaga širiti sporočilo o varnosti na delovnem mestu

Agencija je bila dejavna pri odnosih s tiskom, mediji in javnostmi na ravni EU in nacionalnih ravneh ter je uvedla nov [projekt medijskega partnerstva](#) za spremljanje kampanje Zdravo delovno okolje, ki trenutno poteka. Še naprej je dejavno sodelovala na različnih evropskih in mednarodnih konferencah in razstavah. Oblikovala je novo spletno strategijo, prenovila svoje spletne strani in povečala prisotnost na omrežjih [Twitter](#), [Facebook](#) in [LinkedIn](#).

Agencija je nadaljevala s sklepanjem partnerstev na področju komuniciranja, in sicer z Generalnim direktoratom Evropske komisije za podjetništvo in industrijo, Izvajalsko agencijo za konkurenčnost in inovativnost ter [evropsko podjetniško mrežo](#). Še naprej je razvijala vizualni medij kot način promoviranja dobro organizirane varnosti in zdravja pri delu, tako da je obogatila svojo digitalno knjižnico, dala pooblastilo za uporabo slik in podpirala razstave fotografij na temo varnosti in zdravja pri delu. Med letom je še naprej izvajala svoj založniški program, izdala deset novih poročil agencije, šest pregledov literature, tri informativne biltene, 11 e-dejstev ter različne članke in avdiovizualno gradivo.

3 Mrežno povezovanje in usklajevanje

Kar zadeva mrežno povezovanje na ravni EU in mednarodni ravni je bil med letom dosežen velik napredek pri vključevanju zainteresiranih strani v pripravo novega večletnega programa agencije in stalnem razširjanju informacij o varnosti in zdravju pri delu evropskim institucijam, partnerjem v evropskem socialnem dialogu in drugim evropskim zainteresiranim stranem.

Agencija nadaljuje s pripravami držav kandidat in morebitnih kandidat v vključitev v vseevropske dejavnosti varnosti in zdravja pri delu, na primer z organizacijo dejavnosti kampanje v teh državah, in izdajanjem svojih informacijskih gradiv v ustreznih jezikih.

Urad za zvezo v Bruslju je še naprej zastopal agencijo v odnosih z nekaterimi ključnimi partnerji na ravni EU ter sodeloval v dialogu o varnosti in zdravju pri delu med EU in ZDA. Agencija se je tudi bolj vključila v evropski socialni dialog in odbore sektorskega socialnega dialoga.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) prispeva k temu, da so delovna mesta v Evropi varnejša, bolj zdrava in produktivna. Agencija raziskuje, razvija in razširja zanesljive, uravnotežene in nepristranske informacije o varnosti in zdravju pri delu ter organizira vseevropske kampanje, namenjene ozaveščanju o ključnih temah varnosti in zdravja pri delu. Agencijo je ustanovila Evropska unija leta 1996. Sedež ima v španskem mestu Bilbao. Agencija združuje predstavnike Evropske komisije, vlad držav članic, delodajalskih organizacij in sindikatov ter vodilne strokovnjake iz držav članic EU-27 in drugih držav.

Prevod opravil Prevajalski center (CdT, Luksemburg), na podlagi izvirnega angleškega besedila.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu
Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, ŠPANIJA
Tel. +34 944794360
Faks +34 944794383
E-naslov: information@osha.europa.eu